

дійсність, уміє використовувати альтернативне мислення, сприймає навколишній світ більш ясно і точно, здатна аргументувати свою точку зору. Це дає змогу чітко визначати проблему й успішно взаємодіяти з іншими людьми у процесі її розв'язання. Таку людину важко обдурити або вивести з рівноваги, вона не буде сліпо виконувати накази та доручення [2].

Список використаних джерел

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/derzhavnyi-standart-bazovoi-serednoi-osviti>
2. Кредит недовіри: як підвищити якість життя за допомогою критичного мислення. URL : <https://mind.ua/publications/20180022-kredit-nedoviri-yak-pidvishchiti-yakist-zhittya-za-dopomogoyu-kritichnogo-mislennya1>.
3. Як розвивати критичне мислення в учнів (з прикладом уроку).URL: <https://nus.org.ua/articles/krytychne-myslennya-2/>

Використання цифрових інструментів для оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти на уроках географії (на прикладі платформ Kahoot і Classtime)

Сумець Ольга,
учитель географії Донецького ліцею № 1 Донецької селищної ради
Ізюмського району Харківської області
79ses79@gmail.com

Реалізація Концепції Нової української школи, нового Державного стандарту базової середньої освіти має сьогодні чимало викликів, найскладнішим із яких більшість учителів називають процес оцінювання. Зміни, які відбуваються сьогодні в освіті, унеможливають використання педагогами традиційних і звичних підходів не лише у процесі навчання, а й при здійсненні оцінювання.

Упровадження дистанційного формату в освітньому процесі через глобальні катастрофічні події – Covid-19 і повномасштабну війну – змусили педагогів звернутися до нових форм і методів реалізації освітніх завдань. Крім того, швидкі зміни в сучасному світі, цифровізація суспільства, учні з абсолютно новим типом мислення – це також виклики, що змушують педагогів опановувати нові технології та впроваджувати їх у свою освітню діяльність.

Сучасний урок сьогодні, в умовах дистанційного формату, неможливо уявити без використання цифрових інструментів. Саме цифрові інструменти допомагають не лише опрацювати навчальний матеріал, ефективно організувати комунікацію між учителем і учнями, а й здійснювати як формувальне, так і поточне оцінювання. Слід також ураховувати, що сучасні діти не уявляють свого життя без гаджетів, тож це можна застосувати з користю для навчання.

Важлива роль при цьому відведена системі оцінювання. Оскільки результати оцінювання не лише надають інформацію про рівень навчальних досягнень учнів, а й виступають підґрунтям для співпраці та взаємодії вчителя, учня/учениці та батьків, це дозволяє визначити безпосередньо ті умови, за яких процес навчання для конкретної дитини буде найпродуктивнішим.

Реформою Нової української школи передбачено кардинальну зміну підходів до оцінювання результатів навчання, що спрямовано перш за все на розвиток особистості учнів. Учитель має оцінити не лише здобуті учнями компетентності відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти, а й проаналізувати особистісний розвиток кожного учня, відстежити його навчальний поступ у вивченні певної дисципліни для того, щоб вчасно скоригувати навчання з метою підвищення успішності. Тому педагог Нової української школи має складне завдання: не просто перевірити рівень навченості дитини, а першочергово створити такі умови, які дозволять коригувати індивідуальну траєкторію навчання та забезпечити мотиваційну складову.

Відповідно до ст. 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та доброчесне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти. Тому важливим є дотримання принципу – «оцінювання без знецінювання», тобто оцінюємо позитивно, конфіденційно та безперервно.

Основними видами оцінювання навчальних досягнень учнів є формувальне, поточне й підсумкове (тематичне, семестрове та річне).

Саме поєднання формувального та поточного оцінювання дає змогу в повному обсязі ефективно оцінити навчальні досягнення учнів.

Таке поєднання дозволяє реалізувати:

- іагностику досягнень на кожному етапі навчання;
- воєчасне виявлення проблем і запобігання їх нашаруванню;
- ормування у дитини впевненості в собі;
- апобігання страху помилок;
- озбудову індивідуальної траєкторії розвитку учня/учениці;
- абезпечення зворотного неперервного зв'язку.

Серед безлічі цифрових ресурсів, які можна використовувати для здійснення оцінювання, заслуговує на увагу платформа **Kahoot**, яка дозволяє створити вікторини, тести та опитування, у які можна включити фотографії, ілюстрації, фрагменти карти тощо (рис.1). Цифровий ресурс Kahoot має цікаве яскраве оформлення, можливість додавання музичного компоненту. Діти із задоволенням долучаються до вікторини чи опитування, оскільки ігровий формат такої перевірки засвоєння знань знімає напругу та створює комфортну атмосферу. Також присутній елемент змагання, що підвищує зацікавленість учнів і спонукає їх отримати якомога вищий результат.

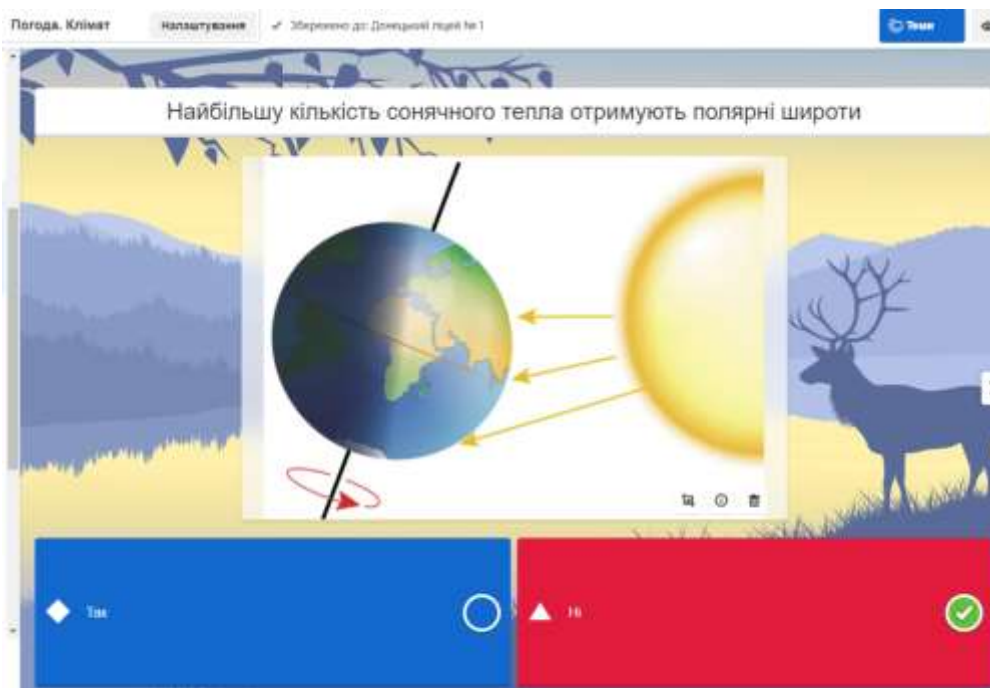

Рис. 1. Зразок завдання вікторини «Погода. Клімат» для 6 класу

Учні можуть працювати з будь-якого пристрою, що має доступ до Інтернету. **Створену вікторину чи тест можна провести наживо, тобто в режимі реального часу, або призначити для виконання у зручний для учнів час.** Для цього вони мають перейти за посиланням, яке їм надає вчитель у чаті або прикріплює до завдання, що розміщується на платформі, яку використовує заклад освіти. Після того, як учні переходять за посиланням і долучаються до гри, на екранах їх пристроїв відображається питання та здійснюється зворотний відлік часу (рис.2).

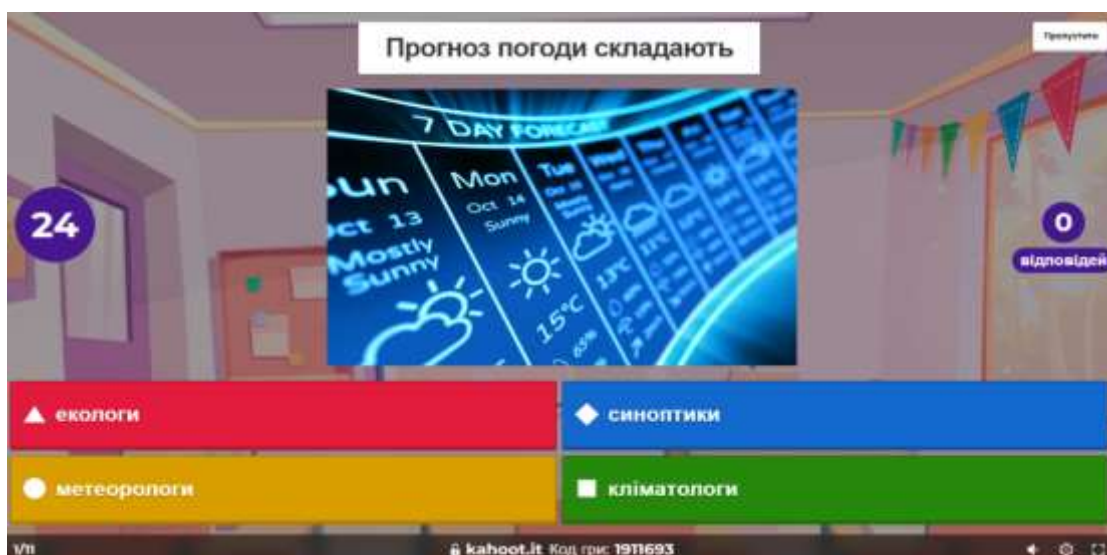

Рис.2. Вигляд екрана з питанням і варіантами відповідей

Вікторину можна проводити необмежену кількість разів, що дозволить відпрацювати закріплення вивченого матеріалу в ігровій формі. Для кожного

питання вчитель за потреби може встановити часові обмеження, надати певну кількість балів тощо. Також є можливість редагувати тести, додавати питання чи видаляти їх із вікторини.

Дуже важливим елементом використання цього ресурсу є можливість після завершення вікторини здійснити як формувальне, так і поточне оцінювання. Для вчителя є звіт результатів як кожного учня, так і в розрізі кожного завдання можна відстежити як учні впоралися з ними (рис. 3, 4). Відповідно можна спланувати свою подальшу роботу: повторити матеріал для всього класу чи попрацювати з тими учнями, які продемонстрували низькі результати, здійснюючи таким чином формувальне оцінювання.

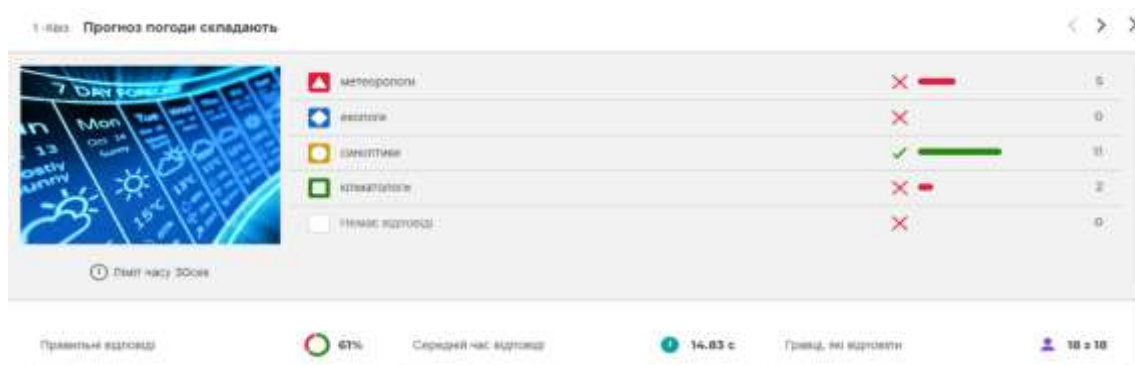

Рис.3. Результати відповідей за окремим питанням

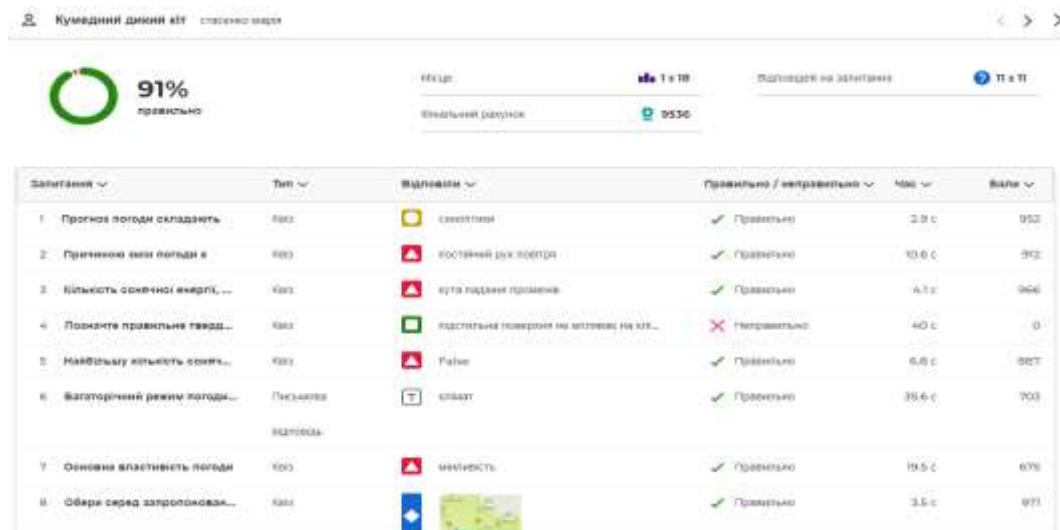

Рис.4. Результати відповідей окремого учня

Таким чином, навіть складний тест перетворюється на захоплююче змагання, а вчитель отримує можливість здійснити оцінювання та скоригувати подальшу роботу.

Ще одна інтерактивна платформа, яка може бути використана на уроках географії для оцінювання навчальних досягнень учнів, – це платформа Учитель створює групу питань, використовуючи 11 різних типів завдань (рис. 5),

налаштовує сесію відповідно до потреб і поширює посилання для учнів зручним способом.

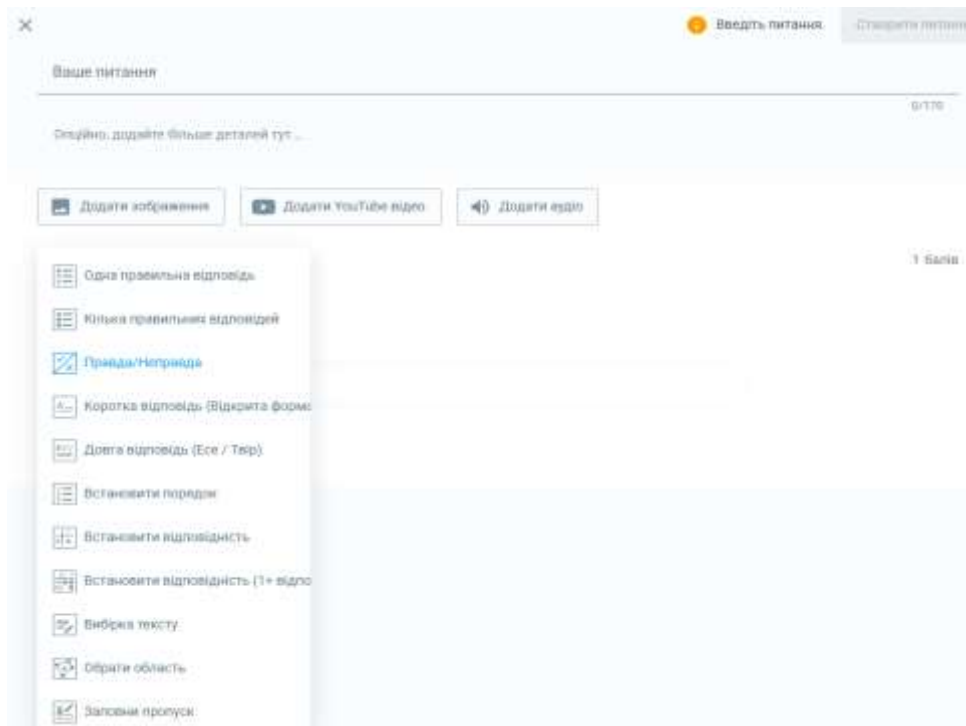

Рис.5. Типи питань на платформі Classtime

Учні приєднуються до сесії, опрацьовують питання. Після завершення роботи вчитель може проаналізувати результати виконання завдань по кожному питанню, а також результати окремо кожного учня. Робити це дуже зручно, бо правильні відповіді позначено зеленим, а неправильні – червоним кольором. Також звіт по кожній сесії можна скачати у форматі PDF чи таблиці Excel.

Рис. 6. Результати сесії «Географічні відкриття» для 6 класу

Ця платформа дає змогу здійснити як поточне оцінювання для всіх учнів, так і формувальне, визначивши ті питання, які викликали в дітей найбільші труднощі. Відповідно до цього вчитель скоригує подальшу діяльність, аналізує помилки та планує роботу над ними. Платформу можна використовувати для тренувальних, підсумкових робіт, призначати сесії індивідуально конкретним учням, використовуючи різні налаштування.

Висновок. Можливості цифрових інструментів для оцінювання навчальних досягнень учнів мають значний потенціал. Кожний учитель може обрати для своєї роботи ті ресурси, які найбільш задовольняють його потреби та відповідають вимогам навчального матеріалу, віковим особливостям учнів, доступності у використанні тощо. Ураховуємо також, що цифрові ресурси змінюються, оновлюються, а це вимагає від педагога постійного вдосконалення цифрових навичок. Отже, учитель має безперервно підвищувати свою цифрову грамотність, здійснювати пошук нових технік і ресурсів.

Використані джерела

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>
2. Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/861/86195/OCINYuVANNYa_OST818.pdf

Проектна діяльність в освітньому процесі з фізики в умовах дистанційного навчання

Фадєєва Ольга,
учитель фізики вищої категорії
КЗ «Зміївський ліцей № 1» Зміївської міської ради
Чугуївського району, учитель-методист
olgalicey@ukr.net

Сучасна школа повинна не тільки дати учням певний обсяг знань, але й навчити їх самостійно мислити, творчо підходити до розв'язання проблем, генерувати нові ідеї.

Одним із методів, який стимулює пізнавальну активність дітей, є метод проєктів. Це педагогічна технологія, яка передбачає організацію навчально-пізнавальної діяльності учнів навколо проблем, що їх цікавлять.

У чинній «Навчальній програмі для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізика 7-9 класи» [1] зазначається: «Ефективним засобом формування предметної та ключових компетентностей учнів у процесі навчання фізики є навчальні проєкти. Під час виконання навчальних проєктів вирішується ціла низка різноманітних дидактичних, виховних і розвивальних завдань: розвиваються